

EU komt met lijst

Invasieve exoten

(FOTO: NATIONALE BEELDBANK)

Regelmatig verschijnt er in de media een bericht over een invasieve exoot - een plant- of diersoort die oorspronkelijk niet in Nederland of Europa voorkomt en schade aanbrengt. Vanuit Europa wordt gewerkt aan een gezamenlijke aanpak om deze soorten uit te roeien. Wat betekent dit voor gemeenten, kwekers en beheerders?

Exoten zijn planten of dieren die van oorsprong niet in Nederland of Europa voorkomen. Ze zijn invasief als ze schade aanbrengen, met name aan de biodiversiteit. Dan verdringen ze inheemse planten en dieren (bijvoorbeeld de Amerikaanse rivierkreeft). Maar ze kunnen ook schade aanbrengen aan de economie, bijvoorbeeld schade aan waterkanalen door gravende beverratten; of de gezondheid van mensen, zoals de berenklauw die brandblaren veroorzaakt.

Unielijst met soorten

De Europese Commissie heeft een Unielijst opgesteld met planten en dieren die als gezamenlijk aan te pakken invasieve exoot zijn bestempeld. Deze lijst is geldig vanaf 3 augustus 2016. Vanaf dan mogen deze soorten niet meer in bezit zijn, getransporteerd, gekweekt en verhandeld worden. Wel mogen planten en

dieren tot 3 augustus 2017 worden verkocht aan niet-commerciële gebruikers. Daarnaast is er een lijst met soorten die ter discussie staan om wel of niet toe te voegen aan de Unielijst. De Unielijst wordt dan ook steeds opnieuw herzien; controleer de vigerende lijst regelmatig. De Europese Commissie staat open voor informatie over deze discussiesoorten op basis waarvan zij een beslissing kan nemen. Het ministerie verzamelt deze informatie. Heeft u feitelijke informatie over het voorkomen van deze soorten en problemen of schade die ze veroorzaken? Geef dit dan door via invasieve-exoten@minez.nl.

Wat betekent dit?

De soorten die op de huidige Unielijst staan, moeten worden beheerd en geëlimineerd. Het is zaak invasieve exoten zo snel mogelijk te signaleren, vervolgens de soort effectief te elimineren en in onuitroeibare

WEBSITES

www.bomenwacht.nl

bare situaties effectief te beheren. Samenwerking tussen verschillende partijen is hierbij essentieel. De NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit), provincies en terreinbeheerders hebben hierin een gezamenlijke taak. In lokale of regionale gevallen kunnen gemeenten ook een rol spelen. Voor soorten die niet of weinig voorkomen komen op korte termijn eliminatieplannen. Voor soorten die al in Nederland onuitroeibaar zijn, komen binnen achttien maanden beheersplannen. De terreinbeheerders krijgen daarin een actieve bestrijdingsrol.

Op de lijst met soorten die eventueel toegevoegd worden staan soorten waarvan het effect op het openbaar groen groot kan zijn: de lupine (komt veel voor in privétuinen), de vederesdoorn en de hemelboom (komen veel voor in de openbare ruimte). Deze soorten werden op grote schaal gekweekt en een verbod heeft groot effect op kwekers en gemeenten. Vanuit

LTO is al een brandbrief gestuurd naar Europa, maar vooralsnog met weinig effect. Er is meer feitelijke informatie nodig om aan te tonen wat de (economische) schade is van een verbod; dit kan dus worden gemeld aan het ministerie (zie boven). ●

Meer weten? Kijk op www.stadswerk.nl - 'thema's en projecten' - 'natuurlijk groen' - 'invasieve exoten' voor een overzicht van de informatie (inclusief lijst met soorten in discussie). De Unielijst (met Nederlandstalige soortnamen) is te vinden door te zoeken op google naar 'Unielijst NVWA'.

Stadswerk is betrokken bij de werkgroep 'Eliminatie en Beheer' waarbij NVWA, ministerie, provincies en diverse terreinbeheerders samen werken aan beheer- en eliminatieplannen van de invasieve exoten. Namens VNG en Stadswerk is een vijftal gemeenten aangesloten bij de werkgroep om hun ervaring en expertise in te brengen. Dit artikel kwam tot stand in afstemming met focusgroep Beheer en eliminatie.

»»» RECENSIE

IJ-oevers in woord en beeld

De Stichting IJbeeld filmt en fotografeert al bijna dertig jaar de herontwikkeling van de Amsterdamse IJ-oevers volgens vaste uitgangspunten. En hoewel deze herontwikkeling nog lang niet ten einde is - op IJburg en Zeeburgereiland staat nog van alles op stapel - heft de stichting zich dit jaar op. Met de publicatie 10X IJbeeld geeft zij werkelijk een prachtige zwanenzang!

In een cassette zijn in totaal twaalf uitvouwbladen (30x96 cm, tweezijdig bedrukt) boordevol foto's en beschrijvingen opgenomen, plus een dvd met ruim anderhalf uur film. Één blad bevat een inleiding en algemene beschouwing op de herontwikkeling en op het werk van de stichting, één blad beschrijft de geschiedenis van de IJ-oevers vanaf de middeleeuwen, de overige bladen nemen de verschillende deelgebieden onder de loep.

De cassette is natuurlijk interessant voor bewoners en gebruikers van het gebied, maar ook voor mensen die geïnteresseerd zijn in stedelijke herontwikkeling is dit een *collectors item*. Een herontwikkeling van deze omvang in tijd en ruimte is al bijzonder in Nederland, maar dat het van meet af aan volgens een vaste methode is vastgelegd is misschien wel een unicum in de wereld. De IJ-oevers worden met deze publicatie (ter)echt in het zonnetje gezet.

Titel: IJbeeldx10; Collectie Stichting IJbeeld 1987-2016

Auteurs: Ingrid Oosterheerd (samenstelling), Hans van der Made en Hans Gerson (initiatief)

Uitgave van: Stichting IJbeeld, Amsterdam 2016 (www.ijbeeld.nl)

